

Sygn. akt IV U 888/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 lutego 2017 r. w S.

odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 15 września 2016 r. Nr (...)

w sprawie J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo J. S. do emerytury od 1 sierpnia 2016 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz J. S. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 888/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 września 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 887) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8 poz. 43 ze zm.), odmówił J. S. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Do pracy w szczególnym charakterze kolejarzy (art. 40 ustawy emerytalnej) zaliczono okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w W. (struktury (...)) od 17.10.1983r. do 30.06.1991r. oraz okres odbywania służby wojskowej od 3.11.1979r. do 13.11.1980r., tj. w wymiarze 8 lat, 8 miesięcy i 26 dni. Do pracy w szczególnych warunkach (wykaz A) zaliczono okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w K. od 02.07.1973r. do 31.05.1979r. (z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 17.10.1983r. do 30.06.1991r., czyli 13 lat, 1 miesiąc i 29 dni. Nie uwzględniono okresu zatrudnienia w zakładzie (...)P. Ms. w G. od 25.04.1994r. do 25.04.2002r., gdyż istnieją rozbieżności w wykazanych stanowiskach pracy pomiędzy świadectwem pracy a świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W świadectwie pracy zakład pracy podał, że

ubezpieczony zajmował stanowiska „wartownik” i „inspektor BHP”, natomiast w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wskazano stanowisko „konserwator urządzeń wodnych i kanalizacyjnych”.

Odwołanie od w/w decyzji złożył J. S., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury, jak również zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu według norm przepisanych. Ubezpieczony wniósł o uznanie do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Jednostce Wojskowej nr (...) P. od 17.11.1980r. do 9.09.1983r., w trakcie którego wykonywał w okresie od 17.11.1980r. do 31.12.1982r. pracę na stanowisku ślusarza remontowego a następnie do dnia 9.09.1983r. pracę na stanowisku samodzielnego technologa, a także zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w W. w okresie od 01.07.1991r. do 22.04.1994r. Dodatkowo wnioskodawca wskazał, że w zakładzie (...)P.Ms. sp. z o.o. w G. od 25.04.1994r. do 31.12.1998r. pracował w szczególnych warunkach, co potwierdza świadectwo pracy wystawione przez pracodawcę w dniu 26 kwietnia 2002r., z którego wynika, iż stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył pracę konserwatora urządzeń/obiektów wodnych i kanalizacyjnych. Zdaniem wnioskodawcy niespójność pomiędzy świadectwem pracy i świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie może prowadzić do odmowy przyznania mu prawa do emerytury (odwołanie z załącznikami k.1-20 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację i przepisy prawa zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.21-23 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. S. w dniu (...) ukończył 60 lat. W dniu 16 sierpnia 2016r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę k.1-3v akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy uzupełniony pracą w gospodarstwie rolnym w wymiarze 25 lat, w tym 24 lata, 6 miesięcy i 9 dni okresów składkowych, 2 miesiące i 7 dni okresów nieskładkowych oraz 3 miesiące i 14 dni okresu pracy w gospodarstwie rolnym. Nadto ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. wnioskodawca wykazał staż pracy w szczególnych warunkach (art. 32 ustawy emerytalnej) w wymiarze 13 lat, 1 miesiąca i 29 dni z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...) w K. od 02.07.1973r. do 31.05.1979r. (z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 17.10.1983r. do 30.06.1991r. Zaskarżoną decyzją z dnia 15 września 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury, bowiem na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach (decyzja z dnia 15.09.2016r., k.43 akt emerytalnych).

J. S. w okresie od 17 listopada 1980r. do 9 września 1983r. był zatrudniony w Jednostce Wojskowej nr (...) P. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza remontowego - od 17 listopada 1980r. do 31 grudnia 1982r. oraz samodzielnego technologa - od 1 stycznia 1983r. do 9 września 1983r. (świadectwo pracy z 9.09.1983r. k.20 akt emerytalnych; dokumenty zgromadzone w aktach osobowych). W tym okresie ubezpieczony naprawiał pompy paliwowe, silnikowe, wtryskowe, które należało zdemontować, zweryfikować, zmontować i podjąć próby sprawdzające poprawność przeprowadzonej naprawy. Pracując jako samodzielny technolog zakres jego czynności został poszerzony o dokonywanie prób pomp paliwowych po naprawie, czego wcześniej nie robił, gdyż do końca 1982 dokonywał tylko demontażu i napraw pomp tłoczących paliwo. Pracę tę wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy i nie był delegowany do innych czynności (zeznania świadków T. C. i M. K. k.48-49 i 49v akt sprawy; wyjaśnienia i zeznania ubezpieczonego k. 47v i 50 akt sprawy).

W okresie od 17 października 1983r. do 22 kwietnia 1994r. J. S. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział w G. na stanowisku ślusarza-mechanika w pełnym wymiarze czasu pracy, przy czym w okresach od 1.07.1992r. do 31.07.1992r. i od 17.08.1992r. do 6.10.1992r. przebywał na urloпах bezpłatnych (świadectwo pracy k.21 akt emerytalnych; dokumenty zgromadzone w aktach osobowych). Do dnia 30 czerwca 1991r. w/w zakład pracy wchodził w struktury (...), następnie od 1 lipca 1991r. przekształcił się w samodzielne Przedsiębiorstwo. Przez cały okres zatrudnienia w powołanym zakładzie do obowiązków wnioskodawcy należała obsługa sprzężarek, zaopatrujących w powietrze wszystkie działy. Dbał o konserwację i szczelność tej instalacji. Innych prac wówczas nie

wykonywał, także po przekształceniu zakładu pracy zakres jego obowiązków nie uległ zmianie. Pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach za okres, gdy zakład ten podlegał pod (...), tj. od 17.10.1983r. do 30.06.1991r., który został uwzględniony przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji z dnia 15 września 2016r. (świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k.22 akt emerytalnych; dokumenty zgromadzone w aktach emerytalnych; zeznania świadka C. P. k.49 akt sprawy; wyjaśnienia i zeznania ubezpieczonego k. 47v-48v i 50 akt sprawy).

Od dnia 25 kwietnia 1994r. J. S. został zatrudniony w (...) sp. z o.o. Zakładzie (...) w G. w pełnym wymiarze czasu pracy i zgodnie z umową o pracę powierzono mu obowiązki wartownika oraz inspektora ds. BHP i P/P.. Zgodnie z angażem od dnia 1 listopada 1994r. ubezpieczonemu powierzono obowiązki obejmujące obsługę urządzeń do uzdatniania wody (dokumenty zgromadzone w aktach osobowych ubezpieczonego). Zakład ten z dniem 1.10.1999r. został przejęty przez Zakład (...) sp. z o.o. w G. (później Zakład (...) sp. z o.o. w G.). Syndyk masy upadłości Zakładu (...) sp. z o.o. w G. wystawił ubezpieczonemu świadectwo pracy z dnia 12.07.2002r., w którym stanowisko pracy wnioskodawcy zostało określone jako wartownik, inspektor BHP, przy czym w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 26.04.2002r. pracodawca wskazał, że J. S. w okresie od 25.04.1994r. do 25.04.2002r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace konserwatora urządzeń (obiektów) wodnych i kanalizacyjnych na stanowisku konserwatora urządzeń wodnych i kanalizacyjnych wymienionym w wykazie A, dziale IX, poz. 2 pkt 6 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (świadectwa pracy k.23-25 akt emerytalnych).

Ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (okoliczność bezsporna nadto: raport z analizy konta k. 37 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 887) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust. 1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl powołanego art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust. 1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Poza sporem pozostawało bowiem, że J. S. osiągnął wymaganą ustawą wiek w dniu 13 lutego 2015r., spełnił przesłankę ogólnego stażu ubezpieczenia wykazując 25 lat okresów składkowych i

nieskładkowych uzupełnionych pracą w gospodarstwie rolnym, jak również nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy zaliczył zatrudnienie wnioskodawcy w łącznym wymiarze 13 lat, 1 miesiąca i 29 dni, tj. okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w K. od 02.07.1973r. do 31.05.1979r. (z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 17.10.1983r. do 30.06.1991r. Ubezpieczony wnosił o zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach następujących okresów zatrudnienia: w Jednostce Wojskowej nr (...) P. w okresie od 17.11.1980r. do 9.09.1983r. na stanowisku ślusarza remontowego i samodzielnego technologa, w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 01.07.1991r. do 22.04.1994r., a także w Zakładzie (...) sp. z o.o. w G. od 25.04.1994r. do 31.12.1998r.

W pierwszej kolejności Sąd odniósł się do okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział w G., po wyodrębnieniu tej jednostki ze struktur (...), czyli okresu od 1 lipca 1991r. do 22 kwietnia 1994r. Niewątpliwie w tym okresie ubezpieczony kontynuował dotychczas wykonywaną pracę przy obsłudze sprzężarek, a zakres jego obowiązków po przekształceniu zakładu pracy nie uległ zmianie. Potwierdziły to spójne zeznania świadka C. P. oraz ubezpieczonego, którym w tym zakresie Sąd dał wiarę w całości. Prace te wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Pracę przy obsłudze sprzężarek należało zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A, działem XIV, poz. 9 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdzie wskazano bezpośrednią obsługę stacji sprzężarek. Co prawda określenie stanowiska jako „ślusarz-mechanik” nie oddaje charakteru wykonywanej pracy, lecz zasadnicze znaczenie mają faktycznie realizowane czynności pracownicze. Na podstawie spójnych zeznań świadka i ubezpieczonego Sąd uznał, że pracę tę należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach, z wyłączeniem okresów urlopów bezpłatnych od 1.07.1992r. do 31.07.1992r. oraz od 17.08.1992r. do 6.10.1992r. Dotychczas organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach uwzględnił staż w łącznym wymiarze 13 lat, 1 miesiąca i 29 dni, zatem do wymaganych co najmniej 15 lat J. S. brakowało zaledwie 1 roku, 10 miesięcy i 1 dnia. Wobec tego zaliczenie okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział w G. od 1 lipca 1991r. do 22 kwietnia 1994r. z wyłączeniem urlopów bezpłatnych, tj. w wymiarze ponad 2 lat, jest wystarczające do przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, gdyż na dzień 1 stycznia 1999r. wykazał ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Ponadto Sąd dokonał również oceny pozostałych spornych okresów zatrudnienia ubezpieczonego pod kątem świadczenia pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony, będąc zatrudnionym w Jednostce Wojskowej nr (...) P. na stanowisku ślusarza remontowego - od 17 listopada 1980r. do 31 grudnia 1982r. oraz samodzielnego technologa - od 1 stycznia 1983r. do 9 września 1983r., naprawiał pompy paliwowe, silnikowe, wtryskowe. Praca ta odpowiada rodzajowo pracom ujętym w wykazie A dziale XIV poz. 14 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., czyli pracom przy naprawie pomp wtryskowych, wtryskiwaczy i gaźników do silników spalinowych, i podlega zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach. Spójne i wiarygodne zeznania świadków T. C. i M. K. oraz wnioskodawcy potwierdziły, że ubezpieczony w Jednostce Wojskowej nr (...) P. innych prac nie wykonywał.

Odnośnie zatrudnienia J. S. w Zakładzie (...) sp. z o.o. w G. od 25 kwietnia 1994r., Sąd zwrócił uwagę na rozbieżności pomiędzy zeznaniami ubezpieczonego i świadka E. L. a dokumentacją zgromadzoną w aktach osobowych. Wnioskodawca wskazywał, że od początku zatrudnienia w w/w przedsiębiorstwie wykonywał prace konserwatora urządzeń wodnych i kanalizacyjnych, a dopiero po przejściu zakładu pracy na innego pracodawcę, co jego zdaniem nastąpiło 2000r., został przeniesiony na stanowisko inspektora BHP i wartownika. Niemniej jednak z dokumentacji pracowniczej zgromadzonej w aktach osobowych ubezpieczonego wynika, że w umowie o pracę z 25 kwietnia 1994r. stanowisko ubezpieczonego określono jako wartownik oraz inspektor ds. BHP i P/P., a dopiero od 1 listopada 1994r. ubezpieczonemu powierzono obowiązki obejmujące obsługę urządzeń do uzdatniania wody. Nie zachodzą przy tym podstawy, by uznać, że w/w dokumenty zostały sporządzone nierzetelnie. Powołane rozbieżności są istotne, zatem w tym zakresie Sąd zajął stanowisko, że zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na uwzględnienie

w/w okresie zatrudnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach. Nie można jednoznacznie stwierdzić, iż J. S. pracę konserwatora urządzeń do uzdatniania wody wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Zachodzą bowiem uzasadnione wątpliwości, że pracę konserwatora łączył z pracą wartownika czy inspektora ds. BHP, która to praca nie jest uznawana za wykonywaną w szczególnych warunkach. Okoliczność ta nie ma jednak wpływu na rozstrzygnięcie Sądu, gdyż samo zaliczenie okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział w G. od 1 lipca 1991r. do 22 kwietnia 1994r. (z wyłączeniem okresów urlopów bezpłatnych) do stażu pracy dotychczas uznanego przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji dało podstawy do uznania, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się ponad 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Całokształt okoliczności sprawy pozwolił zatem stwierdzić, że J. S. spełnia wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do emerytury określone w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił prawo ubezpieczonego do emerytury od 1 sierpnia 2016r., tj. od miesiąca, w którym złożono wniosek o emeryturę.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy na podstawie art.98 § 1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc i § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r. poz. 1804) w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie.